DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 31 stycznia 1938 r.

Nr 3

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

USTAWY:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

OBWIESZCZENIA MINISTRA SKARBU:

OBWIESZCZENIE URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA:

OBWIESZCZENIA PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ:

WYKŁADNIA USTAWY O OPŁATACH STEMPLOWYCH:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

OKÓLNIK KOMISJI DEWIZOWEJ:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Z MINISTERSTWA SKARBU:

OGŁOSZENIA.

60

USTAWA

z dnia 11 stycznia 1938 r.

o ratyfikacji porozumienia między Polską a Norwegią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 18 czerwca 1937 r. w sprawie clenia serów pochodzenia norweskiego.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji porozumienia między Polską a Norwegią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 18 czerwca 1937 r. w sprawie clenia serów pochodzenia norweskiego.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego porozumienia — Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 23).

61

USTAWA

z dnia 11 stycznia 1938 r.

o ratyfikacji porozumienia między Polską a Finlandią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 17 lipca 1937 r. o cleniu serów pochodzenia finlandzkiego.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji porozumienia między Polską a Finlandią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 17 lipca 1937 r. o cleniu serów pochodzenia finlandzkiego.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego porozumienia — Ministrom: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 24).

62

USTAWA

z dnia 11 stycznia 1938 r.

o ratyfikacji protokołu celnego z dnia 2 września 1937 r. między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Afganistanu.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji protokołu celnego między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Afganistanu, podpisanego w Warszawie dnia 2 września 1937 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego protokołu — Ministrowi Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 25).

63

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ I SKARBU

z dnia 4 stycznia 1938 r.

wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 14 ust. (2) i (5) oraz art. 18 ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464) zarządza się co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. (1) Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły oraz określenie „ustawa", użyte bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464).

(2) Powołane w rozporządzeniu niniejszym paragrafy oraz określenie „rozporządzenie", użyte bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do rozporządzenia niniejszego.

(3) Określenie „uczestnik walk o niepodległość" oznacza każdą spośród osób, o których mowa w art. 2.

(4) Określenie „osoba odznaczona" oznacza osobę odznaczoną Krzyżem Niepodległości z Mieczami lub Krzyżem Niepodległości.

(5) Określenie „zakład pracy" oznacza każdą instytucję, przedsiębiorstwo, zakład (pracodawcę), na których w myśl art. 3 ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość.

II. Zatrudnienie.

§ 2. (1) Uczestnik walk o niepodległość, poszukujący pracy i zdolny do niej, powinien zarejestrować się we właściwej ze względu na miejsce zamieszkania publicznej instytucji pośrednictwa pracy.

(2) Uważa się, że uczestnik walk o niepodległość jest zdolny do pracy, jeżeli nie ukończył 65 lat i utracił nie więcej niż 66⅔% zdolności do zarobkowania.

(3) O stopniu utraty zdolności do zarobkowania orzeka lekarz urzędowy.

§ 3. Każdy zakład pracy, na którym ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość, obowiązany jest w terminie dni 30 od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego lub od dnia uruchomienia zakładu pracy przesłać właściwej publicznej instytucji pośrednictwa pracy wykaz, zawierający dane następujące:

1) liczby pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w zakładzie pracy;

2) imienny spis uczestników walk o niepodległość zatrudnionych w zakładzie pracy z podaniem podstawy zaliczenia do kategorii tych uczestników, — z wyjątkiem uczestników walk o niepodległość, którzy są zatrudnieni na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidzkim;

3) liczbę miejsc podlegających jeszcze obsadzeniu przez uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)).

§ 4. Każdy zakład pracy obowiązany jest zawiadomić właściwą publiczną instytucję pośrednictwa pracy o następujących okolicznościach w ciągu dni 30 od dnia powstania tych okoliczności, a mianowicie:

1) o zakończeniu stosunku pracy bądź stosunku służbowego z uczestnikiem walk o niepodległość;

2) o takim zwiększeniu liczby zatrudnionych pracowników umysłowych i fizycznych, które powoduje obowiązek zatrudnienia stosunkowo większej liczby uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)).

§ 5. Za podstawę obliczenia liczby uczestników walk o niepodległość, którzy powinni być zatrudnieni w zakładzie pracy (art. 3 ust. (1)), przyjmuje się ogólną liczbę pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy łącznie ze wszystkimi oddziałami należącymi do tego zakładu.

§ 6. (1) Jeżeli zakład pracy zatrudnia pracowników umysłowych i fizycznych, obowiązany jest na każdych 33 pracowników umysłowych przyjąć co najmniej jednego pracownika

umysłowego, a na każdych 33 pracowników fizycznych — co najmniej jednego pracownika fizycznego spośród uczestników walk o niepodległość.

(2) W przypadku, gdy podziału, o którym mowa w ust. (1), nie da się dokonać, a liczba pracowników umysłowych i fizycznych wynosi co najmniej 33 lub gdy taka liczba pracowników pozostała po dokonaniu podziału, — o obowiązku zatrudnienia przez zakład pracy pracownika umysłowego lub fizycznego spośród uczestników walk o niepodległość decyduje właściwa publiczna instytucja pośrednictwa pracy, mając na względzie liczbę pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w tym zakładzie pracy oraz liczbę pracowników umysłowych i fizycznych spośród zarejestrowanych uczestników walk o niepodległość pozostających bez pracy.

§ 7. (1) Publiczna instytucja pośrednictwa pracy, po otrzymaniu wykazu miejsc, które podlegają obsadzeniu przez uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)), kieruje do zakładu pracy odpowiednią liczbę zarejestrowanych uczestników walk o niepodległość.

(2) Zakład pracy obowiązany jest zatrudnić odpowiednią liczbę uczestników walk o niepodległość (art. 3 ust. (1)), skierowanych przez publiczną instytucję pośrednictwa pracy, w ciągu dni 14 od dnia skierowania i zawiadomić o tym publiczną instytucję pośrednictwa pracy w ciągu dni 14 od dnia zatrudnienia.

§ 8. (1) Rodzaj pracy poruczonej uczestnikowi walk o niepodległość powinien odpowiadać jego przynależności do kategorii pracowników umysłowych lub fizycznych, jak również jego zdolnościom fizycznym.

(2) Wynagrodzenie za pracę uczestnika walk o niepodległość nie może być niższe, niż wynagrodzenie innych osób spełniających takie same lub podobne czynności i zatrudnionych w tym samym zakładzie pracy.

§ 9. Właściwą publiczną instytucją pośrednictwa pracy dla zakładu pracy, na którym ciąży obowiązek zatrudnienia uczestników walk o niepodległość, jest wojewódzkie biuro Funduszu Pracy, na którego terenie działania znajduje się główny zarząd tego zakładu.

§ 10. (1) Nad wykonaniem art. 2 ust. (1) czuwa Minister Opieki Społecznej.

(2) Kontrolę nad wykonywaniem zgodnie z §§ 2 — 8 obowiązku zatrudnienia uczestników walk o niepodległość przez zakład pracy sprawuje wojewódzkie biuro Funduszu Pracy.

III. Zaopatrzenie pieniężne.

§ 11. Sierotami w rozumieniu art. 5 ust. (1) lit. b) są:

1) dzieci ślubne (prawe), choćby zrodzone z małżeństwa unieważnionego,
2) dzieci uprawnione (legitymowane),
3) dzieci przysposobione (przybrane),
4) dzieci nieślubne po matce, — oraz
5) dzieci nieślubne po ojcu, jeżeli zostały przez niego uznane, albo jeżeli obowiązek dawania im alimentów opierał się na wyroku sądowym.

§ 12. Rodzicom zmarłej osoby odznaczonej służy zaopatrzenie tylko w przypadku, gdy osoba zmarła była ich dzieckiem ślubnym (prawym), lub uprawnionym (legitymowanym), matce zaś służy zaopatrzenie ponadto po dziecku nieślubnym.

§ 13. Wdowie, sierotom lub rodzicom, pozostałym po osobie odznaczonej, służy zaopatrzenie również wówczas, gdy osoba ta zmarła przed przyznaniem jej zaopatrzenia.

§ 14. Za rodzinę w rozumieniu art. 5 ust. (2) uważa się żonę oraz dzieci wymienione w § 11, jeżeli żona i dzieci pozostają na utrzymaniu osoby ubiegającej się o zaopatrzenie.

§ 15. (1) Za dochód, o którym mowa w art. 5 ust. (2), uważa się dochód w rozumieniu ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6), bez względu na to, czy podlega temu podatkowi, czy też jest od niego wolny.

(2) Przy stosowaniu ust. (1) bierze się pod uwagę:

1) przy dochodzie ze źródeł wyszczególnionych w dziale I ustawy o państwowym podatku dochodowym — przeciętny dochód miesięczny;
2) przy dochodzie ze źródeł wyszczególnionych w dziale II — faktyczny dochód miesięczny.

(3) Przy ustalaniu minimum egzystencji w rozumieniu art. 5 ust. (2) bierze się pod uwagę dochód w chwili ubiegania się o przyznanie lub o wznowienie wypłaty zaopatrzenia.

§ 16. Przy klasyfikacji gruntów (art. 5 ust. (3)) stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w postępowaniu w sprawach zaopatrzeń inwalidzkich.

§ 17. (1) Osoba odznaczona, ubiegająca się o zaopatrzenie, powinna wnieść podanie do Ministerstwa Skarbu, dołączając do podania:

1) oryginał lub odpis dowodu nadania jej Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości,
2) świadectwo urodzenia,
3) oświadczenie własne o wysokości ostatnio otrzymywanego dochodu miesięcznego z dokładnym oznaczeniem wszelkich jego źródeł,
4) zaświadczenie stwierdzające ostatnią miejscowość, będącą miejscem jej zamieszkania, oraz okres czasu tego zamieszkania.

(2) Osoba ubiegająca się o zaopatrzenie, która nie przekroczyła 55 lat, powinna w podaniu powołać się na utratę zdolności do pracy zarobkowej.

§ 18. (1) W przypadku przewidzianym w § 17 ust. (2) osoba ubiegająca się o zaopatrzenie zostaje poddana z urzędu badaniu przez komisję lekarską II instancji dla funkcjonariuszów państwowych, celem stwierdzenia, w jakim stopniu utraciła zdolność do pracy zarobkowej. Zbadanie przez komisję lekarską zarządza wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o zaopatrzenie.

(2) Ponowne badanie może nastąpić na wniosek osoby ubiegającej się o zaopatrzenie nie wcześniej aniżeli po upływie roku od daty poprzedniego orzeczenia. W wyjątkowych przypadkach Minister Skarbu może zezwolić na zbadanie osoby ubiegającej się o zaopatrzenie przed upływem tego okresu.

(3) Komisje lekarskie przy ocenie utraty zdolności do zarobkowania kierują się normami obowiązującymi dla funkcjonariuszów państwowych.

§ 19. (1) Wdowa, sieroty lub rodzice, ubiegający się o zaopatrzenie po zmarłej osobie odznaczonej, powinni, oprócz dowodów wymienionych w § 17 ust. (1) pkt 1), 3) i 4), dołączyć do podania:

1) świadectwo śmierci osoby, po której ubiegają się o zaopatrzenie, — oraz
2) świadectwa urodzeń osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie.

(2) Wdowa dołącza ponadto świadectwo małżeństwa oraz oświadczenie własne o tym, że małżeństwo jej ze zmarłym nie zostało sądownie rozdzielone, w przypadku zaś sądowego rozdzielenia tego małżeństwa — wypis prawomocnego wyroku sądowego lub umowę, zobowiązujące męża do dawania żonie alimentów.

(3) Jeżeli wdowa ubiega się również o zaopatrzenia sieroce dla swych dzieci — powinna dołączyć oświadczenie, że dzieci te pozostają pod jej opieką i że opieka ta nie została jej odjęta.

(4) Przy ubieganiu się o zaopatrzenie dla sieroty, która ukończyła 18 lat, należy dołączyć zaświadczenie właściwej uczelni lub zakładu, stwierdzające, że sierota uczęszcza do tej uczelni lub zakładu, bądź zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, stwierdzające okoliczność, że sierota pobiera naukę zawodu poza szkołą, bądź wreszcie zaświadczenie lekarza urzędowego o tym, że sierota wskutek ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby nie może zarabiać na swoje utrzymanie.

(5) Ubiegający się o zaopatrzenie rodzice powinni dołączyć oświadczenie, że zmarły nie zawierał związku małżeńskiego, lub też że nie pozostawił wdowy ani dzieci.

(6) Jeżeli osobie odznaczonej zaopatrzenie zostało przyznane za życia — pozostałe po tej osobie wdowa, sieroty lub rodzice nie mają obowiązku dołączania do swych podań dowodów, które znajdują się już w aktach administracyjnych.

§ 20. Ubiegający się o przyznanie dodatku rodzinnego na żonę (art. 6 ust. (2)) powinien złożyć świadectwo ślubu i oświadczenie, że małżeństwo nie zostało sądownie rozdzielone; w przypadku jednak, gdy małżeństwo zostało sądownie rozdzielone z obowiązkiem dawania żonie alimentów — należy złożyć wypis prawomocnego wyroku sądowego lub umowę, ustalające ten obowiązek.

§ 21. Ubiegający się o przyznanie dodatku rodzinnego na dzieci (art. 6 ust. (2)) powinien złożyć:

1) świadectwa urodzenia dzieci, na które ma być przyznany dodatek, i dowody uprawnienia dzieci uprawnionych (legitymowanych), albo też wyrok sądowy, nakładający obowiązek utrzymania dziecka;
2) zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej:
   a) że dziecko nie posiada własnych środków utrzymania, wystarczających na pokrycie koniecznych potrzeb życiowych jednej osoby w danej miejscowości, — oraz
   b) że dzieci, znajdujące się w wieku, w którym dopuszczalne jest zawarcie związku małżeńskiego, są stanu wolnego.

§ 22. (1) Prawo do pobierania dodatku rodzinnego na dziecko powyżej lat 18 przedłuża się do ukończenia przez nie 24 lat w razie:

1) gdy dziecko uczęszcza do państwowej lub publicznej szkoły ogólnokształcącej albo zawodowej bądź artystycznej, a okoliczność ta będzie stwierdzona z początkiem i w połowie roku szkolnego zaświadczeniem szkoły, — albo

2) gdy lekarz urzędowy stwierdzi, że dziecko z powodu ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby nie może zarabiać na swe utrzymanie.

(2) Na równi z państwową lub publiczną szkołą traktuje się szkołę prywatną z uprawnieniami szkół państwowych.

(3) Gdy dziecko pobiera naukę zawodu poza szkołą — okoliczność ta powinna być stwierdzona zaświadczeniem właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 23. (1) Przez zaopatrzenie, otrzymywane na podstawie innego tytułu ze Skarbu Państwa, z funduszów samorządu, z przedsiębiorstwa, z zakładu albo z instytucji państwowej lub samorządowej (art. 8 ust. (1)), rozumie się zaopatrzenie zasadnicze wraz ze wszystkimi dodatkami wypłacanymi periodycznie oraz wynagrodzeniem w naturze, otrzymywane brutto, bez żadnych potrąceń. Wartość wynagrodzenia w naturze ustala się według zasad obowiązujących dla wymiaru podatku dochodowego.

(2) Przyznanie zaopatrzenia do wysokości przewidzianej w art. 8 ust. (2) następuje na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 24. (1) Komisja Kwalifikacyjna (art. 9) obraduje według wewnętrznego regulaminu, uchwalonego przez Komisję a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

(2) Członkowie Komisji Kwalifikacyjnej, wezwani przez przewodniczącego na posiedzenie, otrzymują zwrot kosztów przejazdu, tudzież — przez czas obrad Komisji — diety w wysokości i na zasadach określonych przez Ministra Skarbu.

§ 25. Osoba, której Minister Skarbu na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej przyznaje zaopatrzenie, otrzymuje pisemną decyzję o przyznaniu zaopatrzenia ze wskazaniem izby skarbowej, która zarządzi wypłatę zaopatrzenia.

§ 26. (1) Zaopatrzenie płatne jest miesięcznie z góry.

(2) Wypłatę zaopatrzenia wstrzymuje się z końcem tego miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wydarzenie, pociągające za sobą zawieszenie lub wygaśnięcie prawa do zaopatrzenia (art. 11 i 12).

(3) Wypłatę zaopatrzenia wznawia się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po ustaniu przyczyny zawieszenia prawa do zaopatrzenia.

(4) Przepisy ust. (2) i (3) stosuje się odpowiednio do wypłaty dodatku rodzinnego (art. 6 ust. (2)).

§ 27. W razie wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia z powodu zawarcia przez wdowę lub sierotę związku małżeńskiego (art. 12 lit. b) i d), — rozwiązanie zawartego małżeństwa przez śmierć małżonka lub przez rozwód nie powoduje odzyskania prawa do zaopatrzenia.

§ 28. Obowiązek zawiadomienia izby skarbowej, zarządzającej wypłatę zaopatrzenia, o wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do zaopatrzenia lub na jego wysokość, — ciąży na osobie otrzymującej zaopatrzenie lub na jej ustawowym przedstawicielu. W związku z tym decyzje o przyznaniu zaopatrzenia sporządza się na urzędowych formularzach, zawierających odpowiednie objaśnienia.

§ 29. (1) W braku ustawowego przedstawiciela dla osoby uprawnionej do zaopatrzenia, w stosunku do której zachodzi potrzeba ustanowienia takiego przedstawiciela, Minister Skarbu może zarządzić wypłatę całości lub części zaopatrzenia do czasu przedłożenia dowodu ustanowienia ustawowego przedstawiciela—do rąk osoby, która nad osobą uprawnioną sprawuje faktyczną opiekę.

(2) Faktyczne sprawowanie opieki nad osobą uprawnioną do zaopatrzenia stwierdza właściwa ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby powiatowa władza administracji ogólnej, dowód zaś choroby umysłowej osoby uprawnionej do zaopatrzenia stanowi orzeczenie lekarza urzędowego.

(3) Zarządzenie, przewidziane w ust. (1), może być przez Ministra Skarbu każdej chwili cofnięte bez podania powodów.

§ 30. Zwrot kwot nienależnie pobranych tytułem zaopatrzenia (art. 13) następuje przez potrącenie z bieżącego zaopatrzenia zasadniczego do wysokości 1/5 tego zaopatrzenia, co nie wyłącza we wszystkich przypadkach poszukiwania należności w drodze sądowej z majątku lub z innych dochodów osoby obowiązanej do zwrotu.

§ 31. W przypadkach wynikających z art. 14 ust. (4) zmianę wymiaru zaopatrzenia zarządza z urzędu właściwa izba skarbowa.

§ 32. (1) Zwrot kosztów pogrzebu osoby zmarłej, określonej w art. 5 ust. (1) lit. a), przyznaje i koszty te wypłaca właściwa izba skarbowa.

(2) Osoba, ubiegająca się o zwrot kosztów pogrzebu, powinna wnieść do władzy, oznaczonej w ust. (1), podanie i dołączyć do niego następujące dowody:

1) świadectwo śmierci osoby określonej w art. 5 ust. (1) lit. a), — oraz

2) rachunek kosztów pogrzebu, wystawiony na nazwisko osoby ubiegającej się o ich zwrot, a gdyby opiewał na nazwisko innej osoby — nadto zaświadczenie właściwego ze względu na miejsce zamie-

szkania osoby zmarłej zarządu gminnego (miejskiego), stwierdzające fakt pokrycia przez osobę ubiegającą się kosztów pogrzebu.

(3) Jeżeli kilka osób ubiega się o zwrot kosztów pogrzebu — zwracaną kwotę dzieli się między te osoby w stosunku do poniesionych wydatków i zaciągniętych zobowiązań, związanych z pogrzebem osoby zmarłej.

§ 33. (1) Osobie uprawnionej do zaopatrzenia na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 8), jeżeli odpowiada warunkom do zaopatrzenia na zasadzie ustawy, służy to zaopatrzenie bez obowiązku zgłaszania ponownie roszczeń do zaopatrzenia.

(2) W przypadkach przewidzianych w art. 8 ust. (3), jeżeli osoba określona w art. 5 ust. (1) otrzymała zaopatrzenie z dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r., — kumulacja zaopatrzeń następuje z pierwszym dniem miesiąca następującego po wejściu w życie ustawy.

(3) Sumę zaopatrzenia wdowiego łącznie z zaopatrzeniem sierocym bądź sumę zaopatrzenia sierocego, które przyznane były na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. do wysokości 80% zaopatrzenia zmarłego, — podwyższa się do 100% zaopatrzenia zasadniczego zmarłego od pierwszego dnia miesiąca następującego po wejściu w życie ustawy, — jeżeli osoby określone w art. 5 ust. (1) lit. b) odpowiadają warunkom przewidzianym w ustawie.

(4) Osoba, wymieniona w ust. (1), która pragnie otrzymać dodatek rodzinny (art. 6 ust. (2)), powinna wnieść do Ministerstwa Skarbu podanie o przyznanie dodatku, dołączając do podania wymagane dowody (§§ 20 — 22).

§ 34. Osobie, której wymierzono zaopatrzenie na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 8), a która po przyznaniu jej tego zaopatrzenia przesiedliła się do innej klasy miejscowości, — służy zaopatrzenie od pierwszego dnia miesiąca następującego po wejściu w życie ustawy, tj. od dnia 1 września 1937 r. w wymiarze określonym przy uwzględnieniu przepisu art. 6 ust. (3).

IV. Ubezpieczenie.

§ 35. (1) Osoba odznaczona, odpowiadająca warunkom art. 14 ust. (1), ma prawo ubezpieczyć na koszt własny członków swojej rodziny na wypadek choroby i macierzyństwa za ogólną opłatą miesięczną w wysokości 3 zł.

(2) Osoba odznaczona, odpowiadająca warunkom art. 14 ust. (5), ma prawo ubezpieczyć na koszt własny siebie i członków swojej rodziny na wypadek choroby i macierzyństwa za ogólną opłatą miesięczną w wysokości 3 zł 50 gr.

§ 36. (1) Instytucją właściwą do ubezpieczenia na podstawie § 35 jest ubezpieczalnia społeczna, w której okręgu znajduje się stałe miejsce zamieszkania osoby odznaczonej.

(2) Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego instytucją właściwą do ubezpieczenia na podstawie § 35 jest ogólno miejscowa kasa chorych, w której okręgu znajduje się stałe miejsce zamieszkania osoby odznaczonej.

§ 37. Członkami rodziny w rozumieniu § 35 są: małżonek(a), dzieci ślubne (prawe), uprawnione (legitymowane), przysposobione (przybrane) i nieślubne w wieku do ukończonych lat 18, jeżeli natomiast dzieci uczęszczają do szkoły publicznej, albo kształcą się zawodowo, bądź wskutek ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby nie mogą zarabiać na swoje utrzymanie — do ukończonych lat 24, oraz rodzice — jeżeli:

1) zamieszkują we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą odznaczoną,
2) są wyłącznie i całkowicie przez nią utrzymywane — oraz
3) nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

§ 38. Osoba odznaczona i członkowie jej rodziny ubezpieczeni w myśl §§ 35 — 37 mają prawo do pomocy leczniczej i położniczej w zakresie przewidzianym ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) dla osób obowiązkowo ubezpieczonych i członków ich rodzin.

§ 39. Celem przystąpienia do ubezpieczenia osoba odznaczona składa instytucji właściwej (§ 36) pisemne zgłoszenie z wymienieniem osób, które mają być ubezpieczone.

§ 40. (1) Osoba odznaczona, która zgłasza do ubezpieczenia członków rodziny (§ 35 ust. (1)), powinna przedstawić dowód stwierdzający przyznanie jej zaopatrzenia.

(2) Osoba odznaczona, która zgłasza do ubezpieczenia siebie i członków swojej rodziny (§ 35 ust. (2)), powinna przedstawić:

1) oryginał lub odpis dowodu nadania jej Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości — oraz
2) zaświadczenie powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względ-

du na stałe miejsce zamieszkania osoby odznaczonej, że jej dochód miesięczny ze wszelkich źródeł nie przekracza łącznie dwukrotnej kwoty, określonej w art. 6 ust. (1) i (2).

§ 41. Opłatę za ubezpieczenie należy wpłacać do instytucji właściwej (§ 36) za każdy miesiąc z góry, najpóźniej do dnia 10 każdego miesiąca.

§ 42. (1) Ubezpieczenie rozpoczyna się od dnia wpłacenia pierwszej opłaty.

(2) Prawo do pomocy leczniczej i położniczej powstaje po upływie dni 14 ubezpieczenia, a przed tym terminem tylko w nagłych wypadkach.

(3) Prawo do pomocy leczniczej i położniczej ustaje z dniem ustania ubezpieczenia.

(4) Przepis ust. (3) nie uchyla obowiązku dalszego udzielania pomocy leczniczej i położniczej, przysługującej na skutek okoliczności, powstałych przed dniem ustania ubezpieczenia — z wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 46.

§ 43. Jeżeli ubezpieczony zmieni stałe miejsce zamieszkania — ma prawo przeniesienia swego ubezpieczenia, bez przerywania ubezpieczenia, do instytucji właściwej (§ 36) ze względu na nowe stałe miejsce zamieszkania.

§ 44. (1) Ubezpieczenie członków rodziny osoby odznaczonej (§ 35 ust. (1)) ustaje, z zastrzeżeniem ust. (2), w razie zgaśnięcia lub zawieszenia prawa do zaopatrzenia osoby odznaczonej.

(2) W przypadku śmierci osoby odznaczonej ubezpieczenie członków jej rodziny trwa nadal na warunkach dotychczasowych, jeżeli zamieszkują we wspólnym gospodarstwie domowym oraz nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia — i ustaje w odniesieniu do każdego członka rodziny w razie zgaśnięcia lub zawieszenia prawa do zaopatrzenia tego członka rodziny.

(3) Ubezpieczenie ustaje z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiło zgaśnięcie lub zawieszenie prawa do zaopatrzenia.

§ 45. (1) Ubezpieczenie osoby odznaczonej i członków jej rodziny (§ 35 ust. (2)) ustaje wskutek:

1) skazania osoby odznaczonej prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych — z końcem tego miesiąca, w którym zapadł wyrok,

2) utraty przez osobę odznaczoną prawa do Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości z innej przyczyny, aniżeli na podstawie wyroku sądowego — z końcem miesiąca, w którym utrata tego prawa nastąpiła,

3) osiągnięcia przez osobę odznaczoną miesięcznego dochodu ze wszelkich źródeł, przewyższającego łącznie dwukrotną kwotę, określoną w art. 6 ust. (1) i (2) — z końcem tego miesiąca, w którym dochód taki osiągnięto.

(2) W przypadku śmierci osoby odznaczonej ubezpieczenie członków jej rodziny trwa nadal na warunkach dotychczasowych — z zastrzeżeniem ust. (3) — jeżeli zamieszkują we wspólnym gospodarstwie domowym, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, a nadto w odniesieniu do dzieci — jeżeli nie przekroczyły wieku określonego w § 37, i ustaje w razie osiągnięcia przez członków rodziny dochodu, przewyższającego łącznie dwukrotnie kwotę, określoną w art. 6 ust. (1) i (2). Ubezpieczenie ustaje z końcem tego miesiąca, w którym dochód taki osiągnięto.

(3) W przypadku przewidzianym w ust. (2) ogólna opłata za ubezpieczenie wynosi 3 zł miesięcznie.

§ 46. Ubezpieczenie osoby odznaczonej i członków jej rodziny (§ 35) ustaje także poza przypadkami, określonymi w §§ 44 i 45:

1) wskutek pisemnego oświadczenia o wystąpieniu z ubezpieczenia — z końcem tego miesiąca, w którym złożone zostało oświadczenie,

2) w razie zalegania z opłatą za ubezpieczenie za dwa miesiące — z końcem drugiego miesiąca.

§ 47. Powiatowa władza administracji ogólnej obowiązana jest udzielić instytucji właściwej (§ 36) informacji o dochodach ze wszelkich źródeł osób ubezpieczonych w myśl §§ 35—37.

§ 48. Przepisy art. 28 i art. 117 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) nie odnoszą się do osób ubezpieczonych w myśl §§ 35 — 37.

§ 49. Osoba odznaczona i członkowie jej rodziny ubezpieczeni na koszt własny na podstawie rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1936 r. w sprawie wykonania art. 5 ust. (1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 337), jeżeli odpowiadają warunkom rozporządzenia niniejszego — przechodzą do ubezpieczenia unormowanego rozporządzeniem niniejszym bez obowiązku ponownego zgłaszania do ubezpieczenia.

V. Leczenie i opieka.

§ 50. Leczenie na koszt Skarbu Państwa osoby odznaczonej, odpowiadającej warunkom art. 14 ust. (1), obejmuje opiekę lekarską, pomoc położniczą, leczenie w zakładzie, lekarstwa oraz środki lecznicze, pomocnicze i opatrunkowe w zakresie przewidzianym ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) dla osób obowiązkowo ubezpieczonych na wypadek choroby i macierzyństwa, z tym jednak zastrzeżeniem, że granice okresu leczenia udzielonego osobom obowiązkowo ubezpieczonym nie mają zastosowania do osoby odznaczonej.

§ 51. Jeżeli osoba odznaczona (§ 50) jest obowiązkowo ubezpieczona na wypadek choroby i macierzyństwa, ma prawo do leczenia na koszt Skarbu Państwa po wyczerpaniu okresu świadczeń, przewidzianego dla osób obowiązkowo ubezpieczonych.

§ 52. W przypadku przewidzianym w art. 14 ust. (6) sierota może być umieszczona na koszt Skarbu Państwa w zakładzie opiekuńczym, jeżeli służy jej prawo do zaopatrzenia.

§ 53. W przypadku przewidzianym w art. 14 ust. (3) niedołęstwo lub ułomność, powodujące nieodzowną potrzebę stałej opieki, stwierdza na zarządzenie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej komisja lekarska II instancji dla funkcjonariuszów państwowych. Komisja ta stwierdza także na zarządzenie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej chorobę umysłową, jeżeli choroba ta nie została stwierdzona w prawomocnym orzeczeniu sądu.

§ 54. Decyzje w sprawie umieszczenia na koszt Skarbu Państwa osoby odznaczonej lub sieroty w zakładzie opiekuńczym lub w zakładzie dla umysłowo chorych wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej.

§ 55. Władza, zarządzająca umieszczenie osoby odznaczonej na koszt Skarbu Państwa w zakładzie opiekuńczym lub w zakładzie dla umysłowo chorych, obowiązana jest niezwłocznie zawiadomić izbę skarbową, wypłacającą zaopatrzenie, o dniu umieszczenia tej osoby oraz o dniu opuszczenia przez tę osobę zakładu lub śmierci w zakładzie.

VI. Przepisy końcowe.

§ 56. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc:

1) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 maja 1936 r., wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów oraz Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 305);
2) rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1936 r. w sprawie wykonania art. 5 ust. (1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 337).

Minister Opieki Społecznej: *Marian Zyndram-Kościałkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 27).

64

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 11 stycznia 1938 r.

o czynnościach rozrachunkowych związanych z obrotem towarowym polsko - tureckim.

Na podstawie art. 18 ust. (1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 listopada 1936 r. o Polskim Instytucie Rozrachunkowym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 582) zarządzam co następuje:

§ 1. Instytucje, które spełniały dotychczas czynności rozrachunkowe związane z obrotem towarowym polsko - tureckim, mogą je pełnić do dnia 31 stycznia 1938 r. włącznie.

§ 2. Czynności, o których mowa w § 1, wykonywa od dnia 1 lutego 1938 r. Polski Instytut Rozrachunkowy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 28).

65

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 stycznia 1938 r.

o wypuszczeniu III serii 4% państwowej renty złotej.

Na podstawie art. 1, 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 r. o wypuszczeniu państwowej renty złotej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 21, poz. 175) zarządzam co następuje:

§ 1. Z dniem 1 lutego 1938 r. wypuszcza się III serię 4% państwowej renty złotej na łączną kwotę imienną 50.000.000 złotych w złocie w obligacjach na okaziciela po 10.000 złotych w złocie każda obligacja.

§ 2. (1) Renta zostanie spłacona do dnia 1 lutego 1983 r. drogą dwukrotnego w każdym roku jej trwania, poczynając od dnia 1 sierpnia 1938 r., umarzania części obligacyj wylosowanych w tym celu w dniach 1 lutego i 1 sierpnia podług planu umorzenia, podanego w załączniku do rozporządzenia niniejszego (załącznik).

(2) Numery obligacyj, wylosowanych do umorzenia, będą ogłaszane w „Monitorze Polskim".

§ 3. (1) Odsetki stałe od renty w wysokości 4 od sta w stosunku rocznym płatne są półrocznie z dołu w dniach 1 lutego i 1 sierpnia za zwrotem odpowiednich kuponów.

(2) Kapitał obligacji przestaje przynosić odsetki z dniem, w którym obligacja stała się płatną na skutek wylosowania jej do umorzenia.

(3) Każda obligacja jest zaopatrzona w kupony, płatne w najbliższym okresie trwania renty, oraz w talon, upoważniający do otrzymania arkusza kuponowego na okres następny. Arkusz kuponowy, nie obejmujący okresu końcowego trwania renty, będzie zawierał talon na dalszy arkusz kuponowy.

§ 4. (1) Cenę sprzedażną obligacyj III serii 4% państwowej renty złotej ustala się na złotych 100 za 100 złotych w złocie wartości imiennej. Dla instytucyj i osób prawnych prawa publicznego, nabywających obligacje renty w myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 21, poz. 175), cena sprzedażna może być przez Ministra Skarbu ustalana z uwzględnieniem istniejących na rynku kapitałowym warunków dla lokat długoterminowych.

(2) Do ceny sprzedażnej dolicza się wartość kuponu bieżącego za czas do dnia zapłaty.

(3) Od obligacyj renty, których subskrypcja została całkowicie opłacona przed 1 lutego 1938 r., odsetki liczone będą od dnia opłacenia subskrypcji tych obligacyj.

§ 5. (1) Spłata kapitału renty oraz wypłata odsetek nastąpi w złotych według równowartości 900/5332 grama czystego złota za jednego złotego w złocie zgodnie z przepisem art. 16 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 855) i art. 36 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 509).

(2) Kapitał wylosowanych do umorzenia obligacyj płatny jest wyłącznie w Oddziale Głównym Banku Polskiego w Warszawie, kupony zaś od obligacyj płatne są we wszystkich oddziałach tegoż Banku.

§ 6. Obligacje renty ulegają przedawnieniu po upływie lat 20 od dnia, w którym stały się one płatne na skutek wylosowania ich do umorzenia, kupony zaś od obligacyj — po upływie lat 5 od dnia ich płatności.

§ 7. Obligacje III serii 4% państwowej renty złotej mają wszelkie prawa papierów pupilarnych zgodnie z art. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o sposobie lokowania funduszów przez osoby prawa publicznego, fundacje i osoby niewłasnowolne oraz o sposobie lokowania kaucyj, składanych z tytułu obowiązku publicznego (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 141) i mogą być używane dla lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, jako też kapitałów fundacyjnych, kościelnych, korporacyj publicznych oraz kaucyj cywilnych i wojskowych.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 30).

Załącznik do § 2 rozp. Min. Skarbu z dnia 12 stycznia 1938 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 65).

Plan umorzenia III serii 4% państwowej renty złotej na sumę 50.000.000 zł.

Termin	Stan długu	Obsługa długu		
		odsetki	umorzenia	razem
1	2	3	4	5
1.8.1938	50.000.000	1.000.000	200.000	1.200.000
1.2.1939	49.800.000	996.000	210.000	1.206.000
1.8.1939	49.590.000	991.800	210.000	1.201 800
1.2.1940	49.380.000	987.600	210.000	1.197.600
1.8.1940	49.170.000	983.400	220.000	1.203.400
1.2.1941	48.950.000	979.000	220.000	1.199.000
1.8.1941	48 730.000	974.600	230.000	1.204.600
1.2 1942	48.500.000	970.000	230.000	1.200.000
1.8.1942	48.270.000	965.400	240.000	1.205.400
1.2.1943	48.030.000	960.600	240 000	1.200.600
1.8.1943	47.790.000	955.800	250.000	1.205.800
1.2.1944	47.540.000	950.800	250.000	1.200.800
1.8.1944	47.290.000	945.800	260.000	1.205.800
1.2.1945	47.030.000	940.600	260.000	1.200.600
1.8.1945	46.770.000	935.400	270.000	1.205.400
1.2.1946	46.500.000	930.000	270.000	1.200.000
1.8.1946	46.230.000	924.600	280.000	1.204.600
1.2.1947	45.950.000	919.000	280.000	1.199.000
1.8.1947	45.670.000	913.400	290.000	1.203.400
1.2.1948	45.380.000	907.600	290.000	1.197.600
1.8.1948	45.090.000	901.800	300.000	1.201.800
1.2.1949	44.790.000	895.800	310.000	1.205.800
1.8.1949	44.480.000	889.600	310.000	1.199.600
1.2.1950	44.170.000	883.400	320.000	1.203.400
1.8.1950	43.850 000	877.000	330.000	1.207.000
1.2.1951	43.520.000	870.400	330.000	1.200.400
1.8.1951	43.190.000	863.800	340.000	1.203.800
1.2.1952	42.850.000	857.000	350.000	1.207.000
1.8.1952	42.500.000	850.000	350.000	1.200.000
1.2.1953	42.150.000	843.000	360.000	1.203.000
1.8.1953	41.790.000	835.800	370.000	1.205.800
1.2.1954	41.420.000	828.400	370.000	1.198.400
1.8.1954	41.050.000	821.000	380.000	1.201.000
1.2.1955	40.670.000	813.400	390.000	1.203.400
1.8.1955	40.280.000	805.600	400.000	1.205.600
1.2.1956	39.880.000	797.600	400.000	1.197.600
1.8.1956	39.480.000	789.600	410.000	1.199.600
1.2.1957	39.070.000	781.400	420.000	1.201.400
1.8.1957	38.650.000	773.000	430.000	1.203 000
1.2.1958	38.220.000	764.400	440.000	1.204.400
1.8.1958	37.780.000	755.600	450.000	1.205.600
1.2.1959	37.330.000	746.600	460.000	1.206.600
1.8.1959	36.870.000	737.400	460.000	1.197.400
1.2.1960	36.410.000	728.200	470.000	1.198.200
1.8.1960	35.940.000	718.800	480.000	1.198.800
1.2.1961	35.460.000	709.200	490.000	1.199.200
1.8.1961	34.970.000	699.400	500.000	1.199.400
1.2.1962	34.470.000	689.400	510.000	1.199.400
1.8.1962	33.960.000	679.200	520.000	1.199.200
1.2.1963	33.440.000	668.800	530.000	1.198.800
1.8.1963	32.910.000	658.200	540.000	1.198.200

Termin	Stan długu	Obsługa długu		
		odsetki	umorzenia	razem
1	2	3	4	5
1.2.1964	32.370.000	647.400	560.000	1.207.400
1.8.1964	31.810.000	636.200	570 000	1.206.200
1.2.1965	31.240.000	624.800	580.000	1.204.800
1.8.1965	30.660.000	613.200	590.000	1.203.200
1.2.1966	30.070.000	601.400	600.000	1.201.400
1.8.1966	29.470.000	589.400	610.000	1.199.400
1.2.1967	28.860.000	577.200	620.000	1.197.200
1.8.1967	28.240.000	564.800	640.000	1.204.800
1.2.1968	27.600.000	552.000	650.000	1.202.000
1.8.1968	26.950.000	539.000	660.000	1.199.000
1.2.1969	26.290.000	525.800	680.000	1.205.800
1.8.1969	25.610.000	512.200	690.000	1.202.200
1.2.1970	24.920.000	498.400	700.000	1.198.400
1.8.1970	24.220.000	484.400	720.000	1.204.400
1.2.1971	23.500.000	470.000	730.000	1.200.000
1.8.1971	22.770.000	455.400	750.000	1.205.400
1.2.1972	22.020.000	440.400	760.000	1.200.400
1.8.1972	21.260.000	425.200	780.000	1.205.200
1.2.1973	20.480.000	409.600	790.000	1.199.600
1.8.1973	19.690.000	393.800	810.000	1.203.800
1.2.1974	18.880.000	377.600	820.000	1.197.600
1.8.1974	18.060.000	361.200	840.000	1.201.200
1.2.1975	17.220.000	344.400	860.000	1.204.400
1.8.1975	16.360.000	327.200	880.000	1.207.200
1.2.1976	15.480 000	309.600	890.000	1.199.600
1.8.1976	14.590.000	291.800	910.000	1.201.800
1.2.1977	13.680.000	273.600	930.000	1.203.600
1.8.1977	12.750.000	255.000	950.000	1.205.000
1.2.1978	11.800.000	236.000	970.000	1.206.000
1.8.1978	10.830.000	216.600	990.000	1.206.600
1.2.1979	9.840.000	196.800	1.010.000	1.206.800
1.8.1979	8.830.000	176.600	1.030.000	1.206.600
1.2.1980	7.800.000	156.000	1.050.000	1.206.000
1.8.1980	6.750.000	135.000	1.070.000	1.205.000
1.2.1981	5.680.000	113.600	1.090.000	1.203.600
1.8.1981	4.590.000	91.800	1.110.000	1.201.800
1.2.1982	3.480.000	69.600	1.140.000	1.209.600
1.8.1982	2.340.000	46.800	1.160.000	1.206.800
1.2.1983	1.180.000	23.600	1.180.000	1.203.600
Razem . .		58.227.600	50.000.000	108.227.600

66

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1938 r.

o wartości jednego grama czystego złota.

Na podstawie art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 509) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 sierpnia 1934 r. w sprawie obliczania i ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 694) — ustalam na miesiąc luty 1938 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

67

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 stycznia 1938 r.

w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-tureckiego.

Na podstawie § 48 ust. 11, § 56 ust. 8 i § 62 ust. 6 przepisów wykonawczych z dnia 9 października 1934 r. do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 820) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 7 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 481), podaje się do wiadomości co następuje:

§ 1.

Obrót towarami, pochodzącymi z polskiego obszaru celnego i towarami, pochodzącymi z Turcji, między polskim obszarem celnym a Turcją podlega kontroli specjalnej, przewidzianej w §§ 48 ust. 11, 56 ust. 8 i 62 ust. 6 przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 481).

§ 2.

W celu wykonania tej kontroli przy odprawie celnej (ostatecznej, jak i warunkowej, dotyczącej obrotu uszlachetniającego czynnego lub biernego i obrotu reparacyjnego czynnego lub biernego) towarów, pochodzących z Turcji a przywożonych do polskiego obszaru celnego, jak również towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego a wywożonych do Turcji, wymagane jest od stron przedstawienie:

a) przy odprawie przywozowej — świadectw rozrachunkowych według załączonego wzoru Nr 1,

b) przy odprawie wywozowej — świadectw rozrachunkowych według załączonego wzoru Nr 2.

§ 3.

Świadectwa rozrachunkowe będą wystawiane na polskim obszarze celnym przez Polski Instytut Rozrachunkowy.

§ 4.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1938 r. Jednocześnie, w związku z niniejszym obwieszczeniem oraz obwieszczeniami Ministra Skarbu: z dnia 16 lutego 1937 r. (Monitor Polski Nr 43, poz. 59 oraz Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 5, poz. 139), z dnia 2 kwietnia 1937 r. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 9, poz. 291), z dnia 25 czerwca 1937 r. (Monitor Polski Nr 146, poz. 244 oraz Dz. Urz. Min Skarbu Nr 16, poz. 519) oraz z dnia 18 listopada 1937 r. (Monitor Polski Nr 267, poz. 421 oraz Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 30, poz. 876) uchyla się obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 15 maja 1936 r. w sprawie specjalnej kontroli wywozu towarów z polskiego obszaru celnego do Bułgarii, Jugosławii, Rumunii, Turcji i Węgier (Monitor Polski Nr 119, poz. 215 oraz Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 13, poz. 422), jako bezprzedmiotowe.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Załącznik Nr 1 do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia

Wzór

POLSKI INSTYTUT ROZRACHUNKOWY

I.

Seria ....

Nr ....

ŚWIADECTWO ROZRACHUNKOWE

na przywóz z ....

Stosownie do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 28 stycznia 1938 r. (Monitor Polski Nr 25, poz. 17) stwierdza się, że firma ....
(nazwa i dokładny adres)

sprowadzająca ostatecznie / warunkow z ....

od firmy ....
(nazwa i dokładny adres)

wyszczególniony niżej towar wypełniła warunki przewidziane dla specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko ....

1	2	3	4		5	6
Pozycja taryfy celnej	Nazwa towaru	Wymiarowa ilość sztuk, tuzinów, par itp.	Waga fakturowa w kg		Wartość wg faktury	Warunki płatności
			brutto	netto		

Świadectwo niniejsze ważne jest dla urzędu celnego od daty wydania do końca następnego miesiąca kalendarzowego i służy do jednorazowej odprawy celnej, przy czym najpóźniej w ostatnim dniu ważności towar powinien być zgłoszony do odprawy. Świadectwo niniejsze nie zwalnia od obowiązku przedstawienia innych dokumentów, wymaganych przez przepisy celne i inne.

M. P. Polski Instytut Rozrachunkowy

....

Niniejsze świadectwo wydane zostało na podstawie złożonej przez wyżej wymienioną firmę deklaracji z dnia .... Nr ....

.................................., dnia .... 19 ...... r.
(miejscowość)

M. P.
instytucji
wydającej
świadectwo

Podpis

28 stycznia 1938 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 67).

Nr 1.

II.

ODCINEK KONTROLNY

Seria .... dnia ....

Nr ....

Do
Polskiego Instytutu Rozrachunkowego
w Warszawie

Urząd Celny w .... stwierdza,

że w dniu .... odprawił ostatecznie[1] / warunkowo

w przywozie z .... wg zgłoszenia

celnego Nr .... wyszczególniony niżej towar:

Pozycja taryfy celnej [2])	Nazwa towaru	Waga lub ilość wymiarowa

M. P. Podpis urzędnika celnego

[1]) Niepotrzebne skreślić.
[2]) Należy podać pozycję i punkt (bez liter i uwag).

Załącznik Nr 2 do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia

Wzór

I.

POLSKI INSTYTUT ROZRACHUNKOWY

Seria..................

Nr..............

ŚWIADECTWO ROZRACHUNKOWE

na wywóz do ....

Stosownie do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 28 stycznia 1938 r. (Monitor Polski Nr 25, poz. 17) stwierdza się, że firma ....

(nazwa i dokładny adres)

wywożąca ostatecznie/warunkowo do ....

dla firmy ....

(nazwa i dokładny adres)

wyszczególniony niżej towar, wypełniła warunki przewidziane dla specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-..........................

1	2	3		4	5
Nazwa towaru	Wymiarowa ilość sztuk	Waga fakturowa w kg		Wartość wg faktury	Warunki płatności
		brutto	netto		

Świadectwo niniejsze ważne jest dla urzędu celnego od daty wydania do końca następnego miesiąca kalendarzowego i służy do jednorazowej odprawy celnej, przy czym najpóźniej w ostatnim dniu ważności towar winien być zgłoszony do odprawy. Świadectwo niniejsze nie zwalnia od obowiązku przedstawienia innych dokumentów, wymaganych przez przepisy celne i inne.

M. P. Polski Instytut Rozrachunkowy

....

Niniejsze świadectwo wydane zostało na podstawie złożonej przez wyżej wymienioną firmę deklaracji z dnia .... Nr.................

...., dnia.................................19.......... r.

(miejscowość)

M. P.
instytucji
wydającej
świadectwo

Podpis

Towar wywieziono za granicę dnia ....

28 stycznia 1938 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 67).

Nr 2.

II.

ODCINEK KONTROLNY

.............................., dnia ....

Seria ....

Nr ....

Do
POLSKIEGO INSTYTUTU
ROZRACHUNKOWEGO
w Warszawie

Urząd Celny w ....

odprawił ostatecznie [1] / warunkowo w wywozie do ....

....

według zgłoszenia celnego Nr .... wyszczególniony niżej towar:

Nazwa towaru	Waga lub ilość wymiarowa

M. P. Podpis urzędnika celnego

[1]) Niepotrzebne skreślić.

III.

ODCINEK DLA EKSPORTERA

.............................., dnia ....

Seria ....

Nr ....

Ważne tylko dla celów kontroli obrotu towarowego polsko- ....

Urząd Celny w ....

odprawił ostatecznie [1] / warunkowo w wywozie do ....

....

według zgłoszenia celnego Nr .... wyszczególniony niżej towar:

Nazwa towaru	Waga lub ilość wymiarowa

M. P. Podpis urzędnika celnego

[1]) Niepotrzebne skreślić.

68

OBWIESZCZENIE URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA

z dnia 18 stycznia 1938 r.

w sprawie wylosowanych premii do obligacji 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej emisji I z 1935 roku.

Urząd Długów Państwa podaje do wiadomości, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 29 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 273) zostało wylosowanych w dniach 5, 7, 8 i 10 stycznia 1938 r. 1200 premii do obligacji 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej emisji I z 1935 roku na ogólną sumę 949.000 złotych w złocie; numery serii i numery obligacji, na które padły premie, i ich wielkość podane są w załączniku do niniejszego numeru Monitora Polskiego.

Dyrektor Urzędu Długów Państwa:
(—) *Dr Jakubowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 21 stycznia 1937 r. Nr 16, poz. 12).

69

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 19 stycznia 1938 r.

o utraceniu przez rewidentów prawa do przeprowadzania rewizji spółdzielni.

Na podstawie § 15 ust. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 września 1934 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o organizacji Rady Spółdzielczej (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 817) ogłaszam, iż prawo rewizji utracili rewidenci:

w Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych Rz. P. w Warszawie:

1) Mieczysław Cieślewicz,
2) Piotr Kosiba.

Przewodniczący:
(—) *Dr Całkosiński.*

70

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 19 stycznia 1938 r.

o zatwierdzeniu prawa rewidentów do przeprowadzania rewizji w spółdzielniach.

Lista 23.

Na podstawie art. 61 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 495 z 1934 r.) oraz § 15 ust. 4 rozporządzenia Ministra Skarbu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o organizacji Rady Spółdzielczej (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 817 z 1934 r.), ogłaszam listę rewidentów, którym zatwierdzam prawo do przeprowadzania rewizji spółdzielni:

w Związku Rewizyjnym Spółdzielni Ukraińskich we Lwowie:

1) Roman Cehelski,
2) Dymitr Maruszczak,
3) Teodor Zinko,
4) Jakób Kotowicz,
5) Grzegorz Kuchar,
6) Harasym Pyłypiuk.

w Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych Rz. P. w Warszawie:

1) Stefan Miłkowski,
2) Władysław Jerzy Witoszyński,

w „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców R. P. w Warszawie:

Palemon Nowicki.

w Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rz. P. w Warszawie:

Jan Bodziński.

w Związku Spółdzielni Niemieckich w Polsce w Poznaniu:

1) Hans Brook,
2) Karol Drozd,
3) Eryk Wendland.

w Wołyńskim Związku Spółdzielczym „Hurt" w Równem:

Bazyli Pawęski.

Przewodniczący:
(—) **Dr Całkosiński.**

71

WYKŁADNIA

ustawy o opłatach stemplowych, ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skrót: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404);

r. w. s.—rozporządzenie wykonawcze z dnia 10 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842).

Nr 499 (do art. 140 i 154 u. o. s.). Państwowy Instytut Geologiczny zorganizowany na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 574) jest w myśl art. 1 powołanego rozporządzenia zakładem naukowo-badawczym, a w myśl § 4 swego statutu ogłoszonego w Monitorze Polskim z 1927 r. Nr 184 poz. 466 udziela porad i wykonywa badania w zakresie swojej działalności dla osób prywatnych za opłatą w wysokości określonej przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Z powyższego wynika, że Państwowy Instytut Geologiczny, jako nie wykonywujący funkcji władzy, nie jest urzędem państwowym w rozumieniu art. 140 i 154 u. o. s., że zatem podania do niego wnoszone oraz świadectwa przezeń wydawane nie podlegają opłatom stemplowym (L. D. V. 1243/5/38).

72

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1938 r.

L. D. III. 17/4/38

w sprawie spisów wzór Nr 36.

Do

wszystkich izb skarbowych oraz Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W myśl zarządzenia z dnia 31 października 1936 r. L. D. III. 11321/4 (Dz. Urz. M. Sk. Nr 30/36 r.) w spisach wz. Nr 36 na sumy komunalne winny być podawane, oprócz przychodów miesiąca sprawozdawczego i od początku okresu, także i poszczególne kwoty wypłacone i przelane w miesiącu sprawozdawczym z podaniem dat, pozycji i tytułów obciążeń, ogólne kwoty obciążeń od początku okresu oraz pozostałości na miesiąc następny.

Intencją powyższego zarządzenia było wzmocnienie wzajemnej kontroli, pomiędzy organami skarbowymi, a organami samorządowymi, które nie są obowiązane do składania sprawozdań.

W tym stanie rzeczy spisy powinny być sporządzane i przesyłane **właściwym związkom**, celem potwierdzenia zgodności księgowań, zarówno za miesiące, w których były przychody jak i za miesiące, w których dokonano jedynie rozchodów, chociażby w danym miesiącu nie było przychodu.

Wydanie niniejszego zarządzenia spowodowane zostało odmiennym postępowaniem niektórych kas urzędów skarbowych.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak.*

73

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1938 r.

L. D. III. 18663/4/37

w sprawie przyjmowania obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej tytułem kaucji i wadiów.

Do

Urzędu Celnego w Gdyni.

Ministerstwo Skarbu przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie z dnia 27 listopada 1937 r. Nr III. 68/10/37, którym Urząd doniósł o przyjęciu na zabezpieczenie należności celnych i innych — 21 sztuk obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej bez dwóch bieżących niezapadłych kuponów, których równowartość została uiszczona gotówką.

Zarazem Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż nie stawia przeszkód w przyjmowaniu tytułem kaucyj i wadiów — obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej, pozbawionych przy sposobności konwersji dwóch niezapadłych bieżących kuponów.

Gdyby zaszła w przyszłości potrzeba przyjęcia wspomnianych obligacyj tytułem kaucyj i wadiów **nie należy** żądać od deponentów gotówkowej dopłaty równowartości brakujących kuponów, jak również przedłożenia dowodów, iż obligacje zostały pozbawione dwóch kuponów przy okazji konwersji.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak.*

— — — — — — — — — — — — — — —

Wszystkim Izbom Skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy), Dyrekcjom Ceł, Urzędom Skarbowym oraz Urzędom Celnym

udziela się do wiadomości i stosowania z tym, że powyższy tryb przyjmowania obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej nie ma zastosowania przy uiszczeniu należności podatkowych papierami wartościowymi.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak.*

74

OKÓLNIK C. 113 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 19 stycznia 1938 r.

L. D. IV. 25248/1/37

w sprawie zarachowywania celnych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odprawie warunkowej towarów.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Ze sprawozdania jednej z Dyrekcyj Ceł wynika, że zarachowywanie celnych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odprawie warunkowej towarów (§ 8 ust. 3 przep. wyk. do pr celn.) odbywa się w urzędach celnych w sposób niejednolity. Jedne z urzędów celnych zarachowują tego rodzaju celne opłaty manipulacyjne ostatecznie jako wpływ celny do sum budżetowych, inne natomiast zarachowują je do sum depozytowych łącznie z zabezpieczeniem należności celnych i dopiero przy likwidacji odprawy warunkowej (§ 66 pkt. pkt. 5, 6 i 7 przep. wykon.) zarachowują omawiane opłaty manipulacyjne ostatecznie jako wpływ celny.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że celne opłaty manipulacyjne pobierane przy odprawie warunkowej towarów należy po przyjęciu zarachowywać ostatecznie jako wpływ celny do sum budżetowych, ponieważ opłaty te, jako nie należące do sum podlegających zabezpieczeniu (§ 66 pkt 1 przep. wykon.), nie mogą być zarachowywane do sum depozytowych z uwagi na postanowienia § 11 przepisów rach.-kas. dla urzędów celnych (zał. do Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 6/37, poz. 176).

Kwotę zabezpieczenia celnego i omawianej opłaty manipulacyjnej przy odprawie warunkowej pobiera się łącznie według dokumentu odprawy warunkowej, przy czym na kwotę celnej opłaty manipulacyjnej sporządza się ponadto notę kasową przychodową, w której, poza tytułem wpłaty, należy powołać Nr dokumentu odprawy. Notę tę załącza się do wykazu szczegółowego jako zastępczy dokument przychodowy.

Ponieważ dokument odprawy warunkowej stanowi dokument przychodowy dla kwot zapisywanych do dwóch wykazów szczegółowych (kwota zabezpieczenia celnego do wykazu wzór Nr 22, celna opłata manip. do wykazu wzór Nr 23), przeto zarządza się oznaczanie na tym dokumencie obydwóch pozycyj — w formie ułamka. Na dokumencie odprawy warunkowej powinna być również uwidoczniona pozycja i str. księgi sum niebudżetowych.

W przypadkach, gdy zabezpieczenie celne przy odprawie warunkowej pobierane jest nie w gotówce, lecz w innej formie, należy wpłaty z tytułu celnej opłaty manipulacyjnej przyjmować na podstawie dowodu przychodowego wzór Nr 3 (§ 15 przep. rach.-kas. dla u. c.). Przyjęcie wpłaty w/g dowodu przychodowego należy odnotować na wszystkich egzemplarzach dokumentu odprawy. Dowód przychodu załącza się do wykazu szczegółowego.

p. o. Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

75

OKÓLNIK C 117 MINITSERSTWA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1938 r.

L. D. IV. 29709/2/37

w sprawie stosowania pozwoleń na zastosowanie zniżek celnych i zwolnień od cła.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Ministerstwo Skarbu poleca, ażeby przy stosowaniu na podstawie pozwoleń Ministerstwa Skarbu zniżonych stawek celnych lub zwolnień od cła, były przestrzegane ściśle wszystkie warunki, ustalone w tych pozwoleniach. W szczególności winny być ściśle przestrzegane warunki, dotyczące jakości towaru, jego wagi (ilości), terminu ważności pozwolenia, kraju pochodzenia, względnie kraju, z którego towar ma być przywieziony.

Waga odprawianych maszyn, aparatów, wag, przyrządów, narzędzi i instrumentów, jeżeli została określona w pozwoleniach w przybliżeniu (wagi około . . . . kg), może się różnić do 20% w dół lub w górę od wagi podanej w pozwoleniu. Taka tolerancja wagi może być zastosowana tylko wówczas, jeżeli sprowadzone towary są identyczne z tymi, na jakie została przyznana zniżka celna, a więc jeżeli one ściśle odpowiadają dołączonym do pozwolenia rysunkom, rachunkom itp.

Waga natomiast innych towarów, jeżeli została określona w przybliżeniu może się różnić w górę do 10% od wagi podanej w pozwoleniu.

Przy wykorzystywaniu pozwoleń przy kilku odprawach (jeżeli towar sprowadzany jest partiami), wskazana tolerancja wagi w wysokości 10% powinna być stosowana tylko przy ostatniej odprawie celnej od wagi pozostałej do wykorzystania części kontyngentu, przyznanego danym pozwoleniem.

Przy towarach, których ilość określona została w pozwoleniach w sposób ścisły (wagi . . . kg, sztuk . . . .) tolerancja nie jest dopuszczalna; nie wyklucza to możności wykorzy-

stywania przez strony tylko części tych kontyngentów towarów, na jakie udzielono zniżki celnej lub zwolnienia od cła.

Równocześnie z ogłoszeniem niniejszego okólnika, uchyla się okólnik z dnia 18 stycznia 1936 r. L. D. IV. 307/2/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 3, poz. 89).

p. o. Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

76

OKÓLNIK C 118 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1938 r.

L. D. IV. 31614/1/37

w sprawie zmiany wykazu zagranicznych klubów, wystawiających książeczki z przepustkami granicznymi, za które gwarancję złożył Polski Touring Klub.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na skutek podania Polskiego Touring Klubu, Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że „Yacht-Club d'Estonie (Section Automobile)", wymieniony w p. 43 załączonego do okólnika z dnia 6 lutego 1937 r. L. D. IV. 1450/1/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 4, poz. 121), wykazu zagranicznych klubów wystawiających książeczki z przepustkami granicznymi, za które gwarancję złożył Polski Touring Klub, zmienił nazwę na „l'Eesti Autoklubi".

p. o. Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

77

OKÓLNIK C 119 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 28 stycznia 1938 r.

L. D. IV. 2180/3/38

w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-tureckiego.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Z dniem 1 lutego 1938 r. wchodzi w życie obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28 stycznia 1938 r. w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko - tureckiego (Monitor Polski Nr 25, poz. 17). W myśl tego obwieszczenia kontroli specjalnej podlegać będzie, począwszy od dnia 1 lutego 1938 r., cały obrót towarowy polsko-turecki, a zatem nie tylko wywóz do Turcji, jak to jest dotychczas, ale również przywóz towarów tureckich do polskiego obszaru celnego.

W związku z tym obwieszczeniem Ministerstwo Skarbu wyjaśnia:

1) Przy wykonywaniu kontroli obrotu towarowego polsko-tureckiego ma analogiczne zastosowanie w całości instrukcja Min. Skarbu L. D. IV. 3747/3/37 z dnia 16 lutego 1937 r. w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-rumuńskiego (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 5, poz. 140).

2) Świadectwa rozrachunkowe będą wystawiane, począwszy od dnia 1 lutego 1938 r. przez Polski Instytut Rozrachunkowy w Warszawie; świadectwa te są ważne od dnia wydania do końca następnego miesiąca kalendarzowego.

3) Świadectwa rozrachunkowe, wystawione przed dniem 1 lutego 1938 r. są ważne i powinny być honorowane w terminach ich ważności; odcinki kontrolne powinny być począwszy od dnia 1 lutego 1938 r. wysyłane do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego w Warszawie.

4) Jednocześnie, w związku z niniejszym okólnikiem oraz w związku z postanowieniem § 17 ust. 2 instrukcji Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 3747/3/37 z dnia 16 lutego 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 5, poz. 140), jak również postanowieniami okólników: L. D. IV. 8051/3/37 z dnia 2 kwietnia 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 9, poz. 300), L. D. IV. 15915/3/37 z dnia 25 czerwca 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 16, poz. 550), L. D. IV. 29332/3/37 z dnia 18 listopada 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 30, poz. 884), uchyla się okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 12215/3/36 z dnia 15 maja 1936 r. w sprawie kontroli specjalnej wywozu towarów z polskiego obszaru celnego do Bułgarii, Jugosławii, Rumunii, Turcji i Węgier (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 13, poz. 438), jako bezprzedmiotowy.

p. o. Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

78

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 14 stycznia 1938 r.

L. D. V. 13406/1/37

w sprawie zasad wydawania orzeczeń przez Komisje Odwoławcze.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dn. 1.XII. 1937 r. L. Rej. 6925/35.

— — — — — — — — — —

Skarga dopatruje się obrazy art. 90 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (poz. 110/32 Dz. Ust.) w tej okoliczności, że posiedzenie Komisji Odwoławczej, na którym rozpatrywano odwołanie płatnika i na którym płatnik składał ustne wyjaśnienia, odbyło się w dniu 29 sierpnia 1935 r., podczas gdy uchwała odrzucająca odwołanie zapadła nie na tym samym posiedzeniu, lecz znacznie później, bo dopiero dnia 20 września 1935 r.

— — — — — — — — — —

Ze stanu akt wynika, że odwołanie płatnika rozpatrywane było najpierw w dniu 29 sierpnia 1935 r. na posiedzeniu sekcji Komisji Odwoławczej, przed którą płatnik złożył ustne wyjaśnienia i która postanowiła uwzględnić odwołanie. Przewodniczący Komisji mając jednak wątpliwości, czy uchwała, powzięta przez sekcję, nie narusza postanowień art. 5 p. 5 ust. 8 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zwrócił się do Ministerstwa Skarbu o wyjaśnienie wątpliwej kwestii, a następnie skierował sprawę ponownie na posiedzenie Komisji Odwoławczej, która powzięła zaskarżoną decyzję w dniu 20 września 1935 r.

— — — — — — — — — —

Otóż według judykatury Trybunału wyroki z dnia 15 stycznia 1930 L. Rej. 1959/27 i z dnia 29 maja 1931 L. Rej. 4743/29 powzięcie decyzji przez komisję odwoławczą na posiedzeniu, odroczonym na inny dzień, nie stanowi naruszenia form prawidłowego postępowania, natomiast naruszenie takie ma miejsce w wypadku, gdy po złożeniu wyjaśnień przez płatnika poweźmie decyzje komisja odwoławcza na innym posiedzeniu i w innym składzie. Ponieważ w konkretnym przypadku płatnik ustne wyjaśnienia składał na posiedzeniu sekcji, zaś ostateczna uchwala — zapadła na plenum Komisji, a więc na innym posiedzeniu i w innym składzie, uznał Trybunał zarzut obrazy art. 90 ustawy o państwowym podatku przemysłowym za trafny, a w konsekwencji postępowanie przez władzę pozwaną za dotknięte wadliwością, uzasadniającą uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

— — — — — — — — — —

Panom Przewodniczącym Komisji Odwoławczych przy wszystkich Izbach Skarbowych

do wiadomości.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

79

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 18 stycznia 1938 r.

L. D. V. 11621/1/37

w sprawie niezajmowania maszyny do pisania w biurach pisania podań oraz u adwokatów.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 29 listopada 1937 r. L. Rej. 9163/34.

— — — — — — — — — —

Izba Skarbowa, jako władza odwoławcza, odmówiła skarżącemu, który jest właścicielem biura pisania podań do władz administracyjnych i sądowych, zwolnienia od zajęcia jedynej maszyny do pisania, nie uznając jej za przedmiot niezbędny do wykonywania zawodu.

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał za uzasadniony zarzut skargi, że to orzeczenie narusza przepis § 42 p. f) rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. poz. 580 Dz. Ust. Mają tu pełne zastosowanie motywy wyroku z 21 września 1937 L. Rej. 900/37, w którym Najwyższy Trybunał Administracyjny za wolną od zajęcia uznał jedyną maszynę do pisania u adwokata — a dodatkowo wskazać należy na przepis § 24 ust. 1 rozporządzenia ministerialnego z 27 września 1933 poz. 544 Dz. Ust., według którego nazwa biura pisania podań może nawet zawierać „wzmiankę o przepisywaniu na maszynie", oraz na załączoną do tegoż rozporządzenia taryfę wynagrodzeń za czynności biura, która przewiduje sporządzanie pism, podań i odpisów „pismem maszynowym".

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z prawem.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 21 września 1937 r. L. Rej. 900/37.

— — — — — — — — — —

Jak to wynika z motywów zaskarżonej decyzji, pozwana władza odmówiła skarżącemu wyłączenia spod zajęcia egzekucyjnego maszyny do pisania, zajętej na zabezpieczenie pre-

tensji Skarbu Państwa z tytułu podatku, a to z uwagi, iż maszyna do pisania nie stanowi przedmiotu niezbędnego do wykonywania zawodu w rozumieniu § 42 rozp. Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932, poz. 580 Dz. Ust.

Powyższego stanowiska władzy nie mógł jednak Najwyższy Trybunał Administracyjny uznać za trafne.

Nie jest bowiem spornym, iż skarżący jest adwokatem i nie ma w swojej kancelarii innej maszyny do pisania oprócz zajętej u niego przez władze skarbowe.

Otóż wbrew wywodom odpowiedzi na skargę, Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż jedyna maszyna do pisania u adwokata stanowi niezbędny przedmiot do wykonywania zawodu adwokackiego w rozumieniu postanowienia litera f § 42 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 poz. 580/32 Dz. Ust.

W zawodzie adwokackim zachodzi stała konieczność wnoszenia pism terminowych niejednokrotnie w wielu egzemplarzach. W dzisiejszych warunkach życia gospodarczego i techniki pracy uznać należy, iż bez maszyny do pisania w ogóle żadne biuro, a co dopiero biuro adwokata racjonalnie pracować nie może. Pogląd zaś władzy, iż w kancelarii adwokackiej pisma sądowe mogą być przepisywane ręcznie nie jest do utrzymania.

Z powyższych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą.

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym

przesyła się do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

80

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 21 stycznia 1938 r.

L. D. V. 25015/2/37

w sprawie opodatkowania podatkiem dochodowym różnic kursowych u osób fizycznych.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 3 listopada 1937 r. L. Rej. 2859/36.

Skarżący prowadzi przedsiębiorstwo spedycyjne i posiada ponadto nieruchomość w Bielsku. Przy badaniu ksiąg handlowych skarżącego stwierdzono, że w bilansie zamknięcia na 31 grudnia 1934 r. figurują długi dolarowe przeliczone na złote po kursie 8,88 zł, gdy kurs ten w grudniu 1933 r. wynosił około 5,70 zł. Na przedstawione w tej mierze wątpliwości wyjaśnił skarżący, że chodzi o długoterminowe długi hipoteczne, zaciągnięte w celu skonwertowania krótkoterminowych kredytów zużytych w ciągu kilku lat na prywatne potrzeby skarżącego, na których pokrycie dochód z przedsiębiorstwa nie wystarczał. Zarazem podniósł skarżący, że zysk na tych długach jeszcze nie zaistniał, a i powstanie jego w przyszłości nie jest pewne, gdyż kurs dolara może się znów podnieść. Przy wymiarze doliczono do dochodu skarżącego z powyższego tytułu kwotę 30.945 zł 80 gr. W odwołaniu zarzucił skarżący poza zarzutami podniesionymi w postępowaniu wymiarowym obrazę przepisu art. 7 p. 6 ustawy o podatku dochodowym, gdyż nie chodzi w danym wypadku ani o periodyczne przychody z tytułu różnic kursowych, ani o zysk na krótkoterminowych zobowiązaniach przedsiębiorstwa handlowego, lecz o jednorazowe zwiększenie majątku, nie związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa handlowego.

W postępowaniu odwoławczym przeprowadzono badanie ksiąg handlowych i stwierdzono genezę i sposób zużycia pożyczek dolarowych, o które chodzi. Władza pozwana nie uwzględniła odwołania, powołując się na to, że w myśl prawideł księgowości winna była zostać uwzględniona w bilansie zamknięcia wartość zobowiązań dolarowych wedle kursu z dnia bilansowego, sprostowanie zatem bilansu i doliczenie do zysku spornej kwoty było uzasadnione.

Na zarzuty skargi przeciw temu orzeczeniu rozważył Najwyższy Trybunał Administracyjny co następuje:

Władza pozwana ma niewątpliwie słuszność, uważając, że zobowiązania w obcych walutach winny być wycenione dla celów bilansowych według ich rzeczywistej wartości w dacie bilansu (art. 31 kod. handl. austr.). Zyski bilansowe jednak są miarodajne dla wymiaru podatku dochodowego tylko dla osób prawnych (art. 21 ustawy), a zyski wykazane księgami handlowymi tylko dla ustalenia dochodu z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych (art. 17 ustawy i §§ 34 i nast. rozporządzenia wykonawczego). O ile natomiast chodzi o dochody osób fizycznych z innych źródeł, zasady księgowości nie są miarodajnymi dla ich ustalenia, lecz przepisy ustawy, w szczególności art. 6, 7, 8 i 13 (por. § 18 rozporządzenia wykonawczego). W szczególności ocena zysków i strat, związanych z nieruchomościami, jak również z wydatkami osobistymi i konsumcyjnymi płatnika, musi się opierać na przepisach art. 6, 7 i 8, a nie na sposobie, w jaki zostały one ujawnione w księgach handlowych kupca. Przepisy austriackiego kodeksu handlowego, które w miarodajnym czasie i miejscu obowią-

zywały, nakazywały kupcowi ujawnienie w księgach **całego** majątku, nie tylko majątku, związanego z przedsiębiorstwem. Ujawnienie jednak zgodnie z tymi przepisami prywatnych, nie związanych z przedsiębiorstwem zobowiązań i obiektów majątkowych, nie zmienia charakteru osiąganych w związku z tymi obiektami i zobowiązaniami efektów finansowych, wydatków, lub zysków, i nie stwarza podstawy ani do traktowania tych efektów pod względem podatkowym jako części dochodu (względnie strat) z przedsiębiorstwa, ani do stosowania przy ich ocenie przepisów, miarodajnych jedynie dla wymiaru podatku od dochodu z przedsiębiorstw.

W tym stanie rzeczy brak rozprawienia się w zaskarżonej decyzji z zarzutami odwołania, opartymi na przepisach art. 6 i 7 ustawy uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny za istotną wadliwość postępowania.

— — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym.

udziela się do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr Lubowicki.*

81

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 21 stycznia 1938 r.

L. D. V. 11766/1/37

w sprawie oprocentowania nadpłat podatkowych.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 20 marca 1937 r. L. Rej. 6585/35.

— — — — — — — — — —

Sporną kwestię, czy powstałe przed wejściem w życie O. P. nadpłaty podatkowe, podlegają oprocentowaniu, należy w danym wypadku, skoro zaskarżone orzeczenie zostało wydane w czasie obowiązywania O. P. w jej pierwotnym brzmieniu (poz. 346/34 Dz. Ust.) rozstrzygnąć jedynie na podstawie postanowień O. P. w tym brzmieniu. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 stycznia 1936 r. (poz. 13 Dz Ust.) zaś, który wszedł w życie 15 stycznia 1936 r. i nie ma mocy wstecz działającej, a na który władza pozwana w odpowiedzi na skargę się powołuje, przy ocenie legalności zaskarżonego orzeczenia w rachubę wchodzić nie może, gdyż w czasie wydania tegoż orzeczenia nie obowiązywał.

Otóż miarodajny w danej sprawie art. 131 O. P., w pierwotnym brzmieniu, stanowi, w § 1, że sumy nadmiernie lub nienależnie wpłacone w podatkach powinny być zaliczone na poczet innych płatnych należności płatnika, a w ich braku,zwrócone w gotówce, a w § 4, że podlegające zwrotowi lub zaliczeniu nadpłaty oprocentowuje się w stosunku 4 od sta rocznie, licząc od dnia wpłaty sumy, uznanej przez władzę skarbową, za niesłusznie pobraną. Z postanowień tych wcale nie wynika, by one normowały jedynie nadpłaty, powstałe pod panowaniem O. P., skoro w postanowieniach tych jest mowa o nadpłatach w ogóle, bez jakiegokolwiek ograniczenia. Również w § 106 rozporządzenia wykonawczego z 19 września 1934 r. (poz. 821 Dz. Ust.) o wykonaniu O. P., w którym jest mowa o ujawnionych nadpłatach przypadających do zwrotu w gotówce i o oprocentowaniu tych nadpłat, pojęcia nadpłat wcale nie ścieśniono. Z postanawień tych wynika jedynie, że ustawodawca zaliczenie nadpłat na poczet innych należności płatnika, względnie zwrot nadpłat i ich oprocentowanie uzależnił od faktu, by nadpłaty ujawniły się (zostały uznane) pod panowaniem O. P., bez względu jednak na to, kiedy one powstały. Dopiero przytoczonym wyżej przepisem dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 stycznia 1936 r. (poz. 13 Dz. Ust.) uzależniono oprocentowanie nadpłat od okoliczności, by one powstały pod panowaniem O. P. Przepis ten jednakże, jak już wspomniano wyżej, w chwili wydania zaskarżonego orzeczenia nie obowiązywał.

Skoro zatem władza pozwana odmówiła skarżącej oprocentowania nadpłaty podatkowej z tego powodu, iż powstała ona przed wejściem w życie O. P. (poz. 346/34 Dz. Ust.), a okoliczność ta, jak wykazano, w danym wypadku była bez znaczenia, uchylił Najwyższy Trybunał Administracyjny zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą.

— — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) w Katowicach oraz wszystkim Urzędom Skarbowym

przesyła się do wiadomości i stosowania, przy czym wyjaśnia się co następuje:

1) tezy załączonego wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego należy stosować do nadpłat, ujawnionych w okresie obowiązywania pierwotnego tekstu ordynacji podatkowej (t.j od 1 października 1934 r. do 14 stycznia 1936 r. włącznie), przed zmianami wprowadzonymi dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 13);

2) za moment ujawnienia nadpłaty uważać należy dzień. w którym wydane zostało orze-

czenie władzy (np. o obniżeniu wymierzonego podatku na skutek odwołania), w związku z którym nadpłata wynikła, jeżeli to orzeczenie nie zostało następnie uchylone (np. na skutek skargi wniesionej do Najwyższego Trybunału Administracyjnego przez przewodniczącego komisji odwoławczej);

3) tezy wspomnianego wyroku stosować należy do nadpłat, które przed ogłoszeniem niniejszego okólnika nie zostały jeszcze zarachowane na inne zaległości, bądź zwrócone płatnikowi w gotówce, oraz do nadpłat przypadających tym płatnikom, których podania o oprocentowanie nie zostały załatwione ostatecznie w administracyjnym toku instancji, lub którzy na postanowienia ostateczne wnieśli skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

82

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 25 stycznia 1938 r.

L.D.V.1329/1/38

w sprawie egzekucji grzywien i kar pieniężnych administracyjnych grzywien szkolnych oraz należności ulegających przedawnieniu.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu otrzymuje zażalenia wierzycieli na powolność egzekucji niektórych ich należności, przez co zatraca się cel społeczny tych należności, bądź powstaje przedawnienie w prawie przymusowego ich ściągnięcia.

Spośród należności pierwszej grupy wymienić należy grzywny i kary pieniężne, nakładane przez władze administracji ogólnej, oraz grzywny nakładane przez władze szkolne. Grzywny i kary pieniężne nakładane przez władze administracji ogólnej mogą osiągnąć swój cel, t.j. wzmóc poczucie porządku prawnego, tylko wtedy, gdy ściągane są niezwłocznie. To samo dotyczy grzywien nakładanych przez władze szkolne celem skłonienia niedbałych czy opornych rodziców do regularnego posyłania dzieci do szkoły.

Spośród należności drugiej grupy należy szczególnie wymienić daniny komunalne i świadczenia socjalne. Daniny komunalne znajdują się w specjalnej sytuacji prawnej, bowiem w myśl art. 59 ust. 5 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr 64, poz. 454) przedawnia się po upływie 3 lat, licząc od dnia, w którym przypadał termin ich płatności, nie tylko prawo do przymusowego ich ściągnięcia, ale również przedawniają się same daniny. Jeśli chodzi o świadczenia socjalne, to w myśl art. 231 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) oraz art. 110 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 911) prawo przymusowego ściągnięcia składek ubezpieczeniowych, należnych w myśl tych aktów ustawodawczych, przedawnia się z reguły po 3 latach.

Ministerstwo Skarbu zwraca więc uwagę urzędom skarbowym na powyższe i poleca baczyć, aby przy układaniu planów egzekucyjnych grzywny i kary pieniężne oraz należności, które ulegają przedawnieniu, były w pierwszym rzędzie uwzględniane i w szybkim tempie ściągane.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

83

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 25 stycznia 1938 r.

L. D. V. 40491/4/37

w sprawie zwolnienia od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych komisantów, zajmujących się sprzedażą materiałów pędnych nafty i produktów naftowych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Na podstawie przepisu ustępu trzeciego p. 5 art. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu zwalnia od ustawowego obowiązku prowadzenia w roku 1938 prawidłowych ksiąg handlowych przy równoczesnym uznaniu sprzedaży za komisową:

I. Komisantów zajmujących się sprzedażą komisową wyłącznie materiałów pędnych, olei i smarów samochodowych z t. zw. „stacyj (pomp) benzynowych",

II. komisantów firm: 1)Galicyjskie Towarzystwo Naftowe „Galicja" S. A. we Lwowie, 2) „Karpaty" Sprzedaż produktów naftowych spółka z ogr. odp. we Lwowie, 3) „Standard-Nobel w Polsce" S. A. w Warszawie i 4) „Vacuum Oil Company" S. A. w Warszawie, którzy:

a) zajmują się wyłącznie rozwózkową sprzedażą nafty (na t. zw. beczkowozach), bez względu na miejscowość, w której tej sprzedaży dokonywują,

b) zajmują się sprzedażą nafty i produktów naftowych w swych zakładach handlowych, ale znajdujących się jedynie na obszarze województw: białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, lubelskiego, poleskiego, wołyńskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Podlegającą opodatkowaniu prowizję komisantów, otrzymaną przez nich względnie im należną za sprzedaż wymienionych powyżej artykułów, należy ustalić na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych komitentów.

Ministerstwo Skarbu nadmienia, iż ci spośród wymienionych powyżej w p. II komisantów, którzy poza sprzedażą komisową nafty i produktów naftowych firm: „Galicja", „Karpaty", „Standard-Nobel w Polsce" i „Vacuum Oil Company" zajmują się również sprzedażą komisową lub na rachunek własny nafty i produktów naftowych pochodzących od innych firm, nie korzystają z niniejszego zwolnienia.

Jednocześnie, wobec przyjęcia przez firmę „Galicja" obowiązku opłacania za swoich komisantów, zaś przez firmy „Karpaty", „Standard-Nobel w Polsce" i „Vacuum Oil Company" odpowiedzialności za uiszczenie przez swoich komisantów podatku przemysłowego od obrotów za rok 1938 należnego od ich prowizji, obliczanej na podstawie ksiąg handlowych wymienionych firm jako komitentów, Ministerstwo Skarbu, w przypadku nieuiszczenia przez firmę „Galicja" względnie komisantów firm „Karpaty", „Standard-Nobel w Polsce" przedmiotowego podatku, poleca przedstawić wykazy tych zaległości Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, która — po uprzednim porozumieniu się z Ministerstwem Skarbu — przedsięweźmie odpowiednie kroki w celu pobrania ich od wymienionych firm — komitentów.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

84

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1938 r.

L. D. V. 118/1/38

w sprawie określenia podstawy prawnej należności Banku Gospodarstwa Krajowego.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach oraz wszystkich urzędów skarbowych.

W związku z postanowieniami § 14 P. E. Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że „podstawą prawną", o której mowa w ustępie 2 p. c) powołanego przepisu, w stosunku do należności Banku Gospodarstwa Krajowego, zarówno z tytułu wszelkich jego wierzytelności, jak i należności funduszów skarbowych, przez Bank administrowanych (np. należności z tytułu reszty ceny sprzedażnej gruntów państwowych po miastach i należności Państwowego Funduszu Budowlanego itd.), lub też wierzytelności instytucji, przez Bank likwidowanych — jest zobowiązanie dłużne lub orzeczenie, na mocy którego powstała należność.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

85

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 27 stycznia 1938 r.

L. D. V. 467/3/38

w sprawie obowiązku w podatku od lokali, przypadających od żydowskich łaźni rytualnych.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 24 listopada 1937 r. L. Rej. 2090/35:

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Zaskarżone orzeczenie nie uwzględnia roszczenia skarżącej o zwolnienie łaźni od podatku z mocy art. 3 pkt 3 ustawy z 2 sierpnia 1926 r. poz. 550 Dz. Ust. z tego powodu, że dochodzenia stwierdziły, iż łaźnia jest prowadzona wyłącznie dla celów zarobkowych.

Skarga podtrzymuje zarzut odwołania, że łaźnia, jako łaźnia rytualna, stanowi instytucję wyznaniową, o jakiej jest mowa w art. 3 pkt 3 powołanej ustawy, i że wobec tego w myśl wymienionego przepisu jest ona wolna od podatku od lokali.

W szczególności skarga, przyznając, że za korzystanie z łaźni są „od ludzi zamożniejszych" pobierane opłaty, stoi na stanowisku, że wobec przepisów o organizacji gmin żydowskich te okoliczności nie pozbawiają łaźni charakteru instytucji wyznaniowej, przy czym skarga podkreśla, że budżet łaźni jest deficytowy.

Według art. 48 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich, ogłoszonych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 5 kwietnia 1928 r. poz. 500 Dz. Ust., a objętych załącznikiem do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 października 1927 r., z późniejszymi zmianami, wymienione gminy mogą na pokrycie swych potrzeb pobierać od członków żydowskiego związku religijnego przymusowe składki

i opłaty. Z drugiej strony według art. 3 tychże przepisów utrzymywanie kąpieli rytualnych wchodzi w zakres zadań religijnych gminy. Z zestawienia zatem tych przepisów wynika, że istotnie samo pobieranie opłat za używanie kąpieli rytualnych, jako zasadniczo dopuszczone przez ustawę, nie dyskwalifikuje jeszcze łaźni rytualnej jako instytucji wyznaniowej.

Jednakże według wyżej wymienionych przepisów, kąpiele utrzymywane przez gminę żydowską są wtedy instytucją wyznaniową, gdy służą one do zaspokojenia potrzeb religijnych członków gminy (art. 1), przy czym stosownie do zacytowanego wyżej tekstu art. 48 składki i opłaty mogą być pobierane przez gminę wyłącznie od członków żydowskiego związku religijnego tj. Żydów. Natomiast zawarte w sprawie dane dochodzenia, na które powołuje się zaskarżone orzeczenie, stwierdzają, że z łaźni, o którą chodzi w sprawie, korzysta całe miasto bez względu na wyznanie za dosyć wysokimi opłatami (1,50 zł). Taka atoli eksploatacja łaźni organizacyjnie nie odpowiada pojęciu kąpieli rytualnych, jako instytucji służącej potrzebom religijnym żydowskiego jedynie wyznania. Jak to zaś Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł już i uzasadnił w wyroku swoim z dnia 7 kwietnia 1930 r. L. Rej. 1779/28 o charakterze kąpieli jako żydowskiej instytucji wyznaniowej decyduje okoliczność, czy mają one charakter „ściśle rytualny". W niniejszej też sprawie Trybunał uznał za słuszne utrzymać to stanowisko. Jeżeli bowiem rozważany przepis art. 3 p. 3 mówi o instytucjach dobroczynnych, wyznaniowych itd., nie określając tych pojęć bliżej, to należy przyjąć, że łączy on je z cechami, które same przez się określają odnośny charakter instytucji w sposób wyraźny i jednolity. Przepis ten nie obejmuje zatem takich instytucyj, które równorzędnie z celami wyznaniowymi uprawiają i cele, nie mające nic wspólnego z religią. Pozwana władza słusznie przeto nie zastosowała w danym przypadku zwolnienia podatkowego, przewidzianego dla takich instytucyj w art. 3 pkt 3 ustawy z 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali.

— — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym i wszystkim urzędom skarbowym

udziela się do wiadomości z nadmienieniem, że treść przepisu art. 3 p. 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr 76, poz. 718) co do przywileju podatkowego lokali, zajmowanych przez instytucje wyznaniowe, pokrywa się z przepisem art. 2 p. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 505).

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

86

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 18 stycznia 1938 r.

L. D. VI. 13771/2/37

w sprawie likwidacji zapasów wódek zbożowych nieodpowiadających przepisom §§ 158 i 165 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 235).

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, wszystkich Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych i Rejonów Kontroli Skarbowej.

Ustalony w § 329-a rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 235) termin likwidacji zapasów wódek zbożowych, nieodpowiadających przepisom §§ 158 i 165 powołanego wyżej rozporządzenia przedłuża się do dnia 30 czerwca 1938 r.; przedłużenie to nie dotyczy wódek zbożowych oznaczonych na etykiecie jako „mieszane".

Przy sposobności Ministerstwo Skarbu zaznacza, że jak wynika z obserwacji, w handlu znajdują się wciąż jeszcze dość znaczne ilości wódek zbożowych, nieodpowiadających obecnie obowiązującym przepisom, mimo że ustanowiony w swoim czasie półtoraroczny termin likwidacji zapasów upłynął z dniem 31 grudnia 1937 r.

Przyczyną tego stanu rzeczy może być, między innymi, nieprzestrzeganie przez niektóre fabryki wódek gatunkowych zakazów ustanowionych w §§ 158 ust. 4 i 165 ust. 3.

W związku z powyższym Izby Skarbowe (Urząd), na terenie których znajdują się fabryki wódek gatunkowych, zarządzą sprawdzenie czy zakaz produkcji wymienionych wyżej wódek przez wszystkie fabryki jest ściśle przestrzegany.

O ujawnionych wypadkach niestosowania się fabryk wódek gatunkowych do wspomnianych wyżej przepisów Izby (Urząd) powiadomią Ministerstwo Skarbu.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

87

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 18 stycznia 1938 r.

L. D. VI. 9593/3/37.

w sprawie ustalenia ubytków drożdży.

Do

wszystkich Izb Skarbowych i Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że odnośnie ustalenia ubytków w drożdżowniach niektóre podległe władze i urzędy nie stosują się ściśle do postanowień § 272 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746).

Wedle powołanych przepisów obliczenia obrotu drożdżowni i kontrolę podatku spożywczego od drożdży dokonywa się przez zestawienie rzeczywistej ilości wyrobionych i zważonych drożdży z ilością drożdży obanderolowanych przy czym uwzględnia się wywóz drożdży za granicę oraz straty i braki spowodowane:

a) nadwagą (§ 274), t.j. różnicą pomiędzy rzeczywistą wagą sformowanych cegiełek i nominalną ich wagą (oznaczoną na opakowaniach),

b) zniszczeniem zepsutych drożdży (§ 278),

c) użyciem we własnej wytwórni do zadawania drożdżami zacierów.

Natomiast jakiekolwiek inne braki drożdży podlegają jako nieusprawiedliwione opodatkowaniu. Wchodzą tu w rachubę odpadki drożdży powstałe przy ich formowaniu, względnie w następstwie przylepiania się drożdży do ścian naczyń i przyrządów służących do przechowywania, moczenia lub formowania itp. Uwzględnienie braków powstałych z przyczyn wyżej podanych jest możliwe tylko wówczas gdy rozmiar braków zostanie dokładnie ustalony i jeśli do nich zastosowany będzie przepis § 278 powołanego rozporządzenia.

Zdarzają się jednak przypadki, że w drożdżowniach pewna ilość drożdży w czasie przechowywania w magazynie (chłodni) ulega wyschnięciu z powodów od przedsiębiorstwa niezależnych. Niejednokrotnie takie straty na wadze drożdży są nieznaczne, stwierdzić jednak wypada, że one są i wobec tego, że w przepisie § 272 ust. 3 powołanego rozporządzenia nie zostały wyszczególnione, winnyby być z reguły uznane za nieusprawiedliwione i opodatkowane.

Natomiast w tych przypadkach, gdy naturalna przyczyna zmniejszenia się wagi drożdży da się dokładnie i w sposób niebudzący wątpliwości stwierdzić i ustalić przez zważenie drożdży raz przed wprowadzeniem do znajdującego się pod zamknięciem urzędowym magazynu, a po raz drugi po wyprowadzeniu drożdży z tego magazynu, organa skarbowe sprawujące dozór nad drożdżownią powinny uwzględniać takie braki jako usprawiedliwione i wykazywać je w odnośnej rubryce księgi obrachunkowej, jako wolne od podatku.

W końcu Ministerstwo Skarbu przypomina podległym władzom i organom wykonawczym o obowiązku ścisłego wykazywania całej ilości wody użytej do rozmiękczenia drożdży po ich zważeniu a przed sformowaniem w cegiełki zgodnie z tut. zarządzeniem z dnia 27 lutego 1936 r. L. D. VI. 2092/3/36.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

88

OKÓLNIK KOMISJI DEWIZOWEJ

z dnia 21 stycznia 1938 r.

o zmianie okólnika Nr 33 z dn. 26 sierpnia 1936 r. w sprawie przyjmowania do depozytu papierów wartościowych i dywidendowych z zagranicy.

DEPOZYTY CUDZOZIEMCÓW.

I.

W związku z art. 7 dekretu Prezydenta R. P. z dnia 26 kwietnia 1936 r. oraz § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1936 r. Komisja Dewizowa podaje do wiadomości, że **przyjmowanie do depozytu** papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów od takich papierów, nadesłanych z zagranicy na rzecz cudzoziemców lub osób fizycznych i prawnych, mających siedzibę w Polsce, jak też złożonych przez osoby, zamieszkałe bądź przebywające w Polsce, na rzecz cudzoziemców, jest zabronione bez specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej.

II.

1. Komisja Dewizowa zezwala generalnie aż do odwołania Oddziałom Banku Polskiego, bankom dewizowym i instytucjom kredytowym, nie posiadającym uprawnień banków dewizowych, na:

administrowanie papierami procentowymi i dywidendowymi, które znajdowały się w depozytach cudzoziemców przed dniem 27 kwietnia 1936 r., oraz papierami, przyjętymi do depozytu cudzoziemców od tego dnia na podstawie zezwolenia Komisji Dewizowej,

a w szczególności — na wykonywanie następujących dyspozycji właściciela, wchodzących w zakres tej administracji:

a) inkasowanie kuponów, papierów wylosowanych lub wypowiedzianych, premii oraz

sum, przypadających do wypłaty z likwidacji spółek;

b) przeprowadzanie konwersji i wymiany;

c) wymianę talonów na nowe arkusze kuponowe;

d) wykonywanie prawa poboru nowych akcji (sprzedaż tego prawa wymaga osobnego zezwolenia);

e) wykonywanie prawa głosu lub zgłaszanie w celu wykonania tego prawa osoby wskazanej przez właściciela depozytu.

2. Wykonywanie czynności, wymienionych w punkcie 1, jest dopuszczalne jedynie pod następującymi warunkami:

a) pieniądze uzyskane z inkasa kuponów, premii etc. winny być zapisane na rachunek zablokowany, chyba że specjalne przepisy odnoszące się do kraju, w którym właściciel depozytu ma miejsce zamieszkania (np. Niemcy, Gdańsk), przewidują możliwość przekazania tego rodzaju należności w odmienny sposób, tymi przepisami ustalony; instytucje kredytowe, nie posiadające uprawnień banków dewizowych, są obowiązane bezzwłocznie wpłacać pochodzące z inkasa pieniądze na rachunek zablokowany zagranicznego wierzyciela do banku dewizowego;

b) papiery, pochodzące z konwersji, wymiany etc., winny być złożone do tego depozytu, z którego pochodziły papiery skonwertowane;

c) fundusze, potrzebne na wykonanie prawa poboru lub inne cele, winny być dostarczone bankowi przez cudzoziemca w dewizie z rachunku zagranicznego wolnego lub w inny sposób, przewidziany specjalnymi przepisami, odnoszącymi się do niektórych krajów (np. Austria, Gdańsk). Jeżeli właściciel depozytu posiada na rachunku zablokowanym fundusze, pochodzące z inkasa kuponów, premii etc., wówczas fundusze te mogą być użyte na wykonanie prawa poboru lub dopłaty w związku z konwersją lub wymianą.

3. Wykonywanie czynności, wchodzących w zakres administrowania papierami procentowymi i dywidendowymi oraz kuponami od takich papierów, należącymi do cudzoziemców, przez inne osoby niż wymienione w punkcie 1. — jest zabronione bez specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej.

III.

W razie otrzymania z zagranicy bez osobnego zezwolenia przez Oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe papierów procentowych i dywidendowych lub kuponów i talonów od takich papierów, nadesłanych z polecenia i na rzecz cudzoziemca, Komisja Dewizowa upoważnia generalnie aż do odwołania wymienione instytucje do wykonywania czynności, przewidzianych w rozdziale II lit. a) do d) niniejszego okólnika, pod następującymi warunkami:

a) inkasa kuponów, premii etc. od takich papierów może bank dokonywać tylko wówczas, gdy przedstawiono mu odpowiednie zaświadczenie banku zagranicznego (affidavit), stwierdzające, że inkaso następuje na rzecz osoby fizycznej lub prawnej, mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym samym kraju, co wszystkie osoby, w których nieprzerwanym posiadaniu papiery znajdowały się przynajmniej od dnia 27 kwietnia 1936 r. Jeżeli papiery znajdowały się za granicą w przechowaniu osoby trzeciej, miarodajne jest miejsce zamieszkania lub siedziba osoby, na rzecz której papiery były przechowywane;

b) kwoty, które uzyskano z inkasa kuponów, premii etc., winny być zapisane na rachunek zablokowany właściciela papierów lub też zleceniodawcy, o ile ten ostatni ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym samym kraju, co właściciel. Zasada ta obowiązuje nawet wtedy, gdy istniejące przepisy przewidują możliwość przekazania tego rodzaju należności w drodze specjalnej (np. Niemcy, Gdańska);

c) kwoty potrzebne na dokonanie zleconych czynności muszą być dostarczone bądź w dewizie, bądź z rachunku zagranicznego wolnego lub w inny sposób, przewidziany specjalnymi przepisami, odnoszącymi się do niektódrodze specjalnej (np. Niemcy, Gdańsk);

d) papiery, otrzymane z zagranicy lub uzyskane z wymiany, winny być po dokonaniu czynności zwrócone za granicę.

IV.

Zezwolenia Komisji Dewizowej na:

a) przywóz z zagranicy lub wysłanie za granicę,

b) przyjęcie do depozytu, przeniesienie do depozytu innej osoby lub wydanie z depozytu,

c) sprzedaż

papierów procentowych i dywidendowych (oraz kuponów od takich papierów) podlegają opłacie manipulacyjnej, którą należy pobierać według zasad okólnika nr 20 od wartości kursowej lub — jeżeli papiery nie są notowane — od wartości nominalnej.

W razie gdy zezwolenie obejmuje dwie lub więcej czynności, wymienione w punktach a) do c), opłatę manipulacyjną uiszcza się tylko od jednej czynności.

Komisja Dewizowa.

UWAGA: Okólnik Komisji Dewizowej nr 33 z dnia 26 sierpnia 1936 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 23, poz. 723) przestaje obowiązywać.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z MINISTERSTWA SKARBU:

Komunikat
o płatności podatków w miesiącu lutym 1938 r.

W lutym 1938 r. płatne są podatki następujące:

1) do dnia 5 lutego — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 31 stycznia 1938 r.; do 20 lutego — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 lutego 1938 r.;

2) do dnia 7 lutego — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w styczniu 1938 r.;

3) do dnia 15 lutego — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1937, przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

4) do dnia 15 lutego — zaliczka kwartalna (za IV kwartał 1937 r.) na podatek przemysłowy od obrotu, w wysokości co najmniej 1/5 kwoty podatku, wymierzonego za rok 1936, przez przedsiębiorstwa nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych;

5) do dnia 25 lutego — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1938 w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w styczniu 1938 r., przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

6) do dnia 1 marca — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938, przez osoby fizyczne i spadki wakujące, w wysokości połowy podatku jaki przypada od zeznanego dochodu.

Ponadto płatne są w lutym zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w lutym 1938 r.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 28 stycznia 1938 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż	Kupno
		Złotych	
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie . .	100 Blg.	89,30	88,87
Dinary jugosłow. . .	100 Din	—	—
Dolary Stanów Zjedn. .	1 Dol.	$5{,}27\frac{1}{2}$	5,25
Dolary kanadyjskie . . .	1 Dol.	5,27	$5{,}24\frac{1}{2}$
Floreny holenderskie .	100 Fl.	295,17	293,45
Franki francuskie . . .	100 Fr.	17,42	16,92
Franki szwajcarskie .	100 Fr.	122,25	121,45
Funty angielskie	1 Ł.	26,46	26,30
Funty palestyńskie . . .	1 Ł.	26,20	25,95
Funty tureckie . .	1 Ł	—	—
Guldeny gdańskie . . .	100 Gld.	100,20	99,80
Korony czecho-słow. .	100 K	17,60	16,90
Korony duńskie . .	100 K.	118,14	117,30
Korony estońskie . . .	100 K	—	—
Korony norweskie . . .	100 K	132,98	132,00
Korony szwedzkie . . .	100 K.	136,38	135,40
Leje rumuńskie . . .	100 Lei		—
Lewy bułgarskie . . .	100 Lew.		-
Liry włoskie	100 Lir.	21,60	20,80
Łaty łotewskie	100 Łat.		—
Marki fińskie . . .	100 Mk	11,69	11,25
Marki niemieckie	100 Mk.	109,00	103,00
Pengö węgierskie	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie . . .	100 Pes.		
Szylingi austriackie . .	100 Szyl.	99,20	98,20

WALUTY	Za	Transakcje	Sprzedaż	Kupno
		Złotych		
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam . . .	100 Fl.	294,45	295,17	293,73
Belgrad	100 Din.		—	
Berlin	100 Mk.	—	212,97	212,11
Bruksela . . .	100 Blg.	89,12	89,30	88,94
Budapeszt . . .	100 Png	—	—	—
Bukareszt . . .	100 Lei		—	
Gdańsk	100 Gld	100,00	100,20	99,80
Helsinki	100 Mk.	—	11,69	11,63
Konstantynopol . .	1 Ł.	—	—	—
Kopenhaga . . .	100 K.	—	118,14	117,56
Londyn	1 Ł.	26,39	26,46	26,32
Madryt	100 Pes.	—		—
Mediolan	100 Lir.	—	27,84	27,64
Montreal	1 Dol.	—	$5{,}28\frac{1}{8}$	$5{,}25\frac{5}{8}$
Nowy Jork . . .	1 Dol.	$5{,}27\frac{5}{8}$	$5{,}28\frac{7}{8}$	$5{,}26\frac{3}{8}$
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	$5{,}27\frac{3}{4}$	5,29	$5{,}26\frac{1}{[illegible]}$
Oslo	100 K.	—	132,98	132,32
Paryż	100 Fr.	17,22	17,42	17,02
Praga	100 K.	18,52	18,57	18,47
Ryga	100 Łat	—	—	
Sofia	100 Lew.	—	—	—
Sztokholm	100 K.	136,05	136,38	135,72
Tallin	100 K.	—	—	—
Tel-Aviv	1 Ł	—	26,46	26,32
Wiedeń	100 Szyl	—	99,20	98,80
Zurych	100 Fr.	121,95	122,25	121,65
c) MONETY:				
2. Srebro:				
Marki niemieckie	100 Mk.		117,00	113,00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.